

Itä- ja Pohjois-Suomen kaivannaisalan toimintasuunnitelman päivitys ja hyväksymismenettely

Mkh 11.05.2026 § 69

PPL/251/05.02.00/2026

Selostus asiasta

Itä- ja Pohjois-Suomen kaivannaisalan toimintasuunnitelma 2021–2024 hyväksyttiin kaikissa IP – alueiden maakuntaliitoissa keväällä 2021. Toimintasuunnitelma on tiivistänyt maakuntien välistä yhteistyötä kuluneella EU-ohjelmakaudella ja tukenut alueiden kaivannaisalan kehittämistä vastuullisuuden, TKI-toiminnan, yrittäjyyden, digitalisaation ja osaamisen peruspilareiden mukaisesti.

Toimintaympäristön muutosten, EU:n vihreän siirtymän tavoitteiden sekä kansallisen mineraalistrategian toimeenpanon edetessä toimintasuunnitelman on todettu olevan päivitystarpeessa.

Itä- ja Pohjois-Suomen toimijat kokoontuivat 28.–29.1.2026 Kajaanissa työpajaan, jossa arvioitiin mm. vastuullisen kaivannaistoiminnan vahvistamista kaikissa elinkaaren vaiheissa, TKI- ja innovaatioalustojen systemaattisempaa hyödyntämistä sekä toimijoiden yhteistä vaikuttamistyötä ja viestintää.

Edellä kuvatun perusteella on tarkoituksenmukaista käynnistää Itä- ja Pohjois-Suomen kaivannaisalan toimintasuunnitelman päivitystyö siten, että suunnitelma vastaa nykyistä toimintaympäristöä sekä kansallisia ja EU-tason strategisia linjauksia. Päivityksessä huomioidaan erityisesti vastuullisen kaivannaistoiminnan vahvistaminen, maakuntien väliset yhteistyörakenteet sekä toimenpiteiden konkretisointi tulevalle ohjelmakaudelle.

Päivitystyö valmistellaan IP-alueiden maakuntaliittojen yhteistyönä. Työpajan tuloksista on laadittu yhteinen koonti, jonka pohjalta valmistellaan päivitetty toimintasuunnitelmaluonnos. Luonnoksen kommentointiin osallistetaan laajasti Itä- ja Pohjois-Suomen kaivannaisalaan liittyviä verkostoja sekä elinkeinon edustajia, minkä jälkeen se viimeistellään maakuntaliittojen hyväksymiskäsittelyyn syyskaudella 2026. Tavoitteena on, että päivitetty toimintasuunnitelma ohjaa maakuntien välistä yhteistyötä, edunvalvontaa ja rahoituksen hyödyntämistä vuodesta 2027 alkaen.

Päivitetty toimintasuunnitelma on maakuntien välinen yhteistyöasiakirja, ei oikeusvaikutteinen strategia- tai ohjelma-asiakirja. Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntajohtajat ovat sopineet prosessista kokouksessaan 27.2.2026. Hyväksymisprosessin yhdenmukaisuuden varmistamiseksi on kuitenkin tarpeen päättää yhteisestä menettelystä kaikissa IP-maakuntaliitoissa.

Valmistelija

Kehitysjohtaja Tiina Rajala, p. 0406854033

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntaliittojen yhteisen linjauksen mukaisesti, että:

1. hyväksytään Itä- ja Pohjois-Suomen kaivannaisalan toimintasuunnitelman päivitysprosessi sekä

esitetty valmisteluaikataulu siten, että toimintasuunnitelma tuodaan maakuntaliittojen hyväksymiskäsittelyyn syksyllä 2026,
2. päivitetty toimintasuunnitelma hyväksytään kaikissa IP-maakuntaliittojen maakuntahallituksissa yhdenmukaisella menettelyllä.

Käsittelytiedot

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.